

Expressing liking with *rád/ráda*

How does Czech express liking (and disliking)?

What do we need to remember about *rád/ráda* to use it correctly?

The Czech word *rád/ráda* and its forms are used to express liking and disliking:

Rád hraju na klavír písničky Pink Floyd.	I like to play Pink Floyd songs on the piano.
Co ráda děláš, když máš volno?	What do you like to do in your free time?
Máme radši psy než kočky.	We like dogs better than cats.
Nerad chodím k zubaři.	I don't like to go to the dentist.
Nemáme rádi alkohol.	We don't like alcohol.
Který předmět máš nejraději ?	Which subject do you like the most ?

Rád/ráda agrees with the subject — that is, it matches the agent of liking or disliking in terms of gender and number. Note the range of forms:

rád	masc sg	David má rád gramatiku.	David likes grammar.
ráda	fem sg	Lidka moc ráda zpívá.	Lidka really likes to sing.
rádi	masc pl (anim)	Rádi jezdíme na kole.	We like to ride our bikes.
rády	fem pl	Holky rády hrajou tenis.	The girls like to play tennis.

Rád/Ráda as an expression of liking can be contrasted with the liking expressed by *líbit se*. The latter is an initial impression while *rád/ráda* implies a stronger liking.

Čeština se mi **líbí**.   **Mám rád/ráda** češtinu.

Both can be translated as *I like Czech*, but the former is an initial feeling about the language (you might have just started studying it or heard it for the first time) while the latter implies a deeper acquaintance with and appreciation of Czech. Thus, **the sentence *Mám tě rád/ráda* can mean *I like you*, but it is also used for a stronger emotion that is comparable to *I love you***; for unambiguous expressions of love, use the verb *milovat* (*Miluju tě*).

There are **two distinct ways of using *rád/ráda*** to express (dis)liking, and **this depends on whether you are referring to an object or thing** (liking *dogs* or disliking *football*) **or whether you have in mind a verbal activity** (liking *to swim* or like *speaking Czech*). This distinction must be observed in Czech, and it is often confusing to native speakers of English; the translation into English does not always make this distinction clear.

When you like or dislike an object or thing, use *rád/ráda* in combination with the verb *mít*. The thing liked or disliked will be in the accusative case:

Mám rád kočky.	I like cats.
Máme rádi fotbal.	We like soccer.
V dětství jsem neměla ráda sukně.	In childhood I didn't like skirts.
Máš rád tohoto spisovatele?	Do you like that writer?

To negate these sentences, you generally negate *mít* (as in the third sentence above). The phrase *mít nerad/nerada* (with a short vowel!) can also be used, especially to emphasize the disliking:

Děti **mám nerad**.

Kids I just **don't like**.

When you like or dislike an activity, use *rád/ráda* with a **conjugated** form of the verb that refers to the activity. To negate these sentences, use *nerad/nerada/neradi/nerady*. Note that the English translation often — but not always! — uses *like(s) to...* plus an unconjugated verb.

Nerada hraju volejbal.

I **don't like to play** volleyball.

Rády se scházíme v kavárně.

We **like to get together** in a café.

Rád ti pomůžu.

I'll **gladly help** you.

Cestujeme moc rádi.

We really **like to travel**.

Zpíváš si ve sprše rád?

Do you **like to sing** in the shower?

Preference (liking *better* or *more*) can be indicated by *raději* or *radši* (the latter is less formal as is the spoken-Czech form *radějc*). This can be used to express preference for either things/objects or activities. The translation into English can vary depending on the context.

Mám radši tmavovlásky.

I **prefer** brunettes.

Koho **máš radši**?

Who do you **like better**?

Já ti to **radějc řeknu** osobně.

I'd **prefer to tell** you that in person.

Raději pijeme víno než pivo.

We **like to drink** wine **more** than beer.

To indicate absolute preference, use *nejraději* (*nejradějc*) or *nejradši*.

Jaké akvariijní ryby **máte nejradši**?

What aquarium fish do you **like the most**?

Nejraději čtu.

I **like most to** read.

Jakou hudbu posloucháš **nejradějc**?

What kind of music do you **like to listen to most**?

Rád/Ráda can also be used as a short-form adjective meaning *glad* as in the following examples:

Studenti jsou **rádi**.

The students are **glad**.

Jsem **ráda**, že jsi přišel.

I'm **glad** that you came.

Byl jsem **rád**, že nepršelo.

I was **glad** that it wasn't raining.

Examples of usage

The following sentences are examples obtained through Google. What kind of *rád/ráda* sentence does each example illustrate? What do the sentences mean?

1. Mám tě ráda, ale nemiluju tě.

2. Jsme moc rádi, že Češi vyhráli!
3. Komunisty jsem nikdy neměla ráda.
4. Máte radši obrazy, hudbu nebo sport?
5. Rád pracuju na zahradě.
6. Vždycky jsem měl problém se s někým spřátelit, nerad poznávám nové lidi.
7. Volný čas tráví Češi nejraději u televize.
8. Dřív jsem měla ráda rock, teď mám radši disco.
9. Nerad se dívám na cizí neštěstí.
10. Když jsem ve společnosti, ráda se bavím.
11. Máte rádi, když vás ráno probudí vůně teplého chleba?
12. Já jsem ráda, že práci mám.
13. Někteří mě opravdu nemají rádi, protože mé nápady jsou někdy blbé.
14. Nemám rád školu, považuju ji za velkou ztrátu času.
15. Ráda sportuju a chodím na procházky a taky ráda tancuju.
16. Nerada čekám, ale sama chodím často pozdě.
17. Mám tě rád, ale jako kamarádku.
18. Děti by jedli nejradši hamburgery a hranolky, ale to je tak nezdravé.
19. Radši si knihy půjčujete nebo kupujete?
20. Jakou zmrzlinu máte nejradši?